
Minnesanteckningar

Avfallsberedning

03 december 2025

Avfallsberedningens minnesanteckningar

Plats och tid	Visborg 1337, Öland, 2025-12-03 kl. 13:00-15:15
Närvarande	Bobo Writler (M) Marina Berg (S) Eva Gahnström (C) Lilo Lindgren (V) Tomas Rådkvist (MP) Birger Björkman, avdelningschef TKF Isabella Cederholm, mötessekreterare TKF

Register

- 1. Mötets öppnande**
- 2. Information - nytt val av kärl Visby innerstad**
- 3. Redovisning - bomkörningar slamverksamheten**
- 4. Information - plockanalyser 2025**
- 5. Information - sista påsen stationen vid hamnen**
- 6. Utvärdering av avfallsberedningen**
- 7. Övriga frågor**
- 8. Mötet avslutas**

Ärendena hanterades i följande ordning under sammanträdet:
ärende 1-8

1. Mötets öppnande

Mötesordförande Bobo Writler (M) välkomnar alla och förklarar mötet öppet.

2. Information - nytt val av kärl Visby innerstad

Avdelningschef Birger Björkman informerar om att förvaltningen, av arbetsmiljöskäl samt med anledning av identifierat behov av att kunna utöka kärlstorlek, på nytt undersökt kärllösningar för de kärl och systemval som behöver göras av boende i innerstaden inför införandet av hemsortering.

I det nya förslaget ingår fyra olika kärl per hushåll (ett för rest- och matavfall, ett för papper och plast, ett för färgat och ofärgat glas samt ett för metall och tidningar) där fastighetsägaren får möjlighet att välja kärlstorlek för nämnda fraktioner. Förslaget innebär att fastighetsägarna kan välja mellan två storlekar på tvåfacksskärlen istället för ett storleksval.

Ett standardval kommer att tas fram, som tar hänsyn till både fastighetsägarens utrymme och chaufförens arbetsmiljö, som föreslås i de fall fastighetsägaren inte gör ett aktivt val.

Avfallsberedningen efterfrågar att ärendet kommer till tekniska nämndens sammanträde framöver.

3. Redovisning - bomkörningar slamverksamheten

Avdelningschef Birger Björkman presenterar statistik över körningar under perioden 2025-01-01 – 2025-10-31 där slamtömning inte kunnat utföras på grund av att slamanläggningen inte är tillgänglig för tömning, så kallade bomkörningar.

Slamverksamheten har under perioden haft hela ca 13 700 körningar, varav ca 350 bomkörningar på grund av problem med avloppsanläggningen, problem med brunnslöck och/eller tömningsstället eller problem med framkomlighet. Av de tömningar som utförts har totalt 3,7 mil extra slang dragits av slambilschaufför och närmare 250 anmärkningar gjorts som meddelats ägaren av anläggningen.

Avdelningschef Birger Björkman presenterar förslag på åtgärder för att minska antalet bomkörningar, bland annat förbättrad dialog med ägare av anläggningen, utökat arbete med GPS-positionering av brunnar och förbättring av avvikelsesystem.

4. Information - plockanalyser 2025

Avdelningschef Birger Björkman informerar om resultat från plockanalys 2025.

Plockanalyser görs på två typområden som baseras på boendetyp och socioekonomiskt område. För 2025 har plockanalys även utförts avseende insamlat textilavfall på återvinningscentraler.

Plockanalysen visar att den totala avfallsmängden per hushåll på Gotland (exklusive återvinningscentraler och återvinningsstationer) uppgår till 282 kg per år.

Mängden restavfall från flerfamiljshushåll och villahushåll har ökat, framför allt ses ökning av matavfall, tidningar och förpackningar i restavfallet. Samtidigt har mängden utsorterat matavfall också ökat sedan den senaste analysen för såväl flerfamiljshushåll som villahushåll, medan fritidshushållens utsorterade matavfall har minskat.

Fortfarande hamnar matavfall och material med producentansvar, framför allt stora mängder pappers- och plastförpackningar, i restavfallet liksom PET- och aluminiumburkar (genomsnittligt pantvärde 1 365 kr/år/hushåll). Farligt avfall, såsom batterier och kanyler förekommer ofta i restavfallet vilket innebär stora brand- och arbetsmiljörisker i insamlingen.

I matavfallet består merparten av det felsorterade avfallet av trädgårdsavfall och restavfall, dock är tidningar och förpackningar också vanligt förekommande. Enstaka gånger förekommer farligt avfall i matavfallet.

Totalt har ca 460 kilo textil från en återvinningscentral inom Region Gotland sorterats och analyserats, varav 14% bedömdes kunna återvinnas och 39 % återanvändas.

För att nå uppsatta mål kring minskande avfallsmängder samt för att öka utsorteringsgraden och minimera mängden riskavfall i restavfall och matavfall behöver kommunikationsinsatser göras.

5. Information - sista påsen stationen vid hamnen

Avdelningschef Birger Björkman informerar om stationen för ”sista påsen” vid hamnen.

Syftet med stationen är att som resenär med färjan kunna lämna sista påsen avfall i anslutning till avresan från Gotland. Uppförandet av Kopparsviksbron medför dock att stationen behöver flyttas. I dagsläget är stationen kostsam att sköta, ofta mycket nedskräpad och det avfall som slängs är ofta felsorterat. Region Gotland ska kunna tillhandahålla en möjlighet för mobila turister som besöker ön att slänga sitt avfall, varför en förstudie för att modernisera och finansiera stationen pågår.

Ärendet återkommer till avfallsberedningen framöver.

6. Utvärdering av avfallsberedningen

Utvärdering av avfallsberedningen har genomförts med beredningens ledamöter inför sammanträdet 2025-12-03.

Avdelningschef Birger Björkman informerar om utfall och identifierade förbättringsområden. Avfallsberedningen och förvaltningen tar tillsammans fram en handlingsplan för identifierade förbättringsområden.

7. Övriga frågor

Tomas Rådkvist (MP) påtalar att skyltar på Hemse återvinningscentral behöver bytas ut. Avdelningschef Birger Björkman informerar om att förvaltningen har noterat behovet och att arbete med skyltning kommer att upptas framöver, när andra prioriterade projekt inom verksamheten slutförts.

8. Mötet avslutas